

Аналіз офіційної позиції США стосовно підтримки енергетичної безпеки України

Сергій Логвін, Сагатом Саха

ОФІЦІЙНО

(згідно із Законом HR 3364 Countering America's Adversaries Through Sanctions Act, Розділи 257-259)

1. ПІДТРИМАТИ Україну у відновленні суверенітету і територіальної цілісності.
2. ЗАСУДЖУВАТИ ТА ПРОТИСТОЯТИ всім дестабілізуючим зусиллям Російської Федерації в Україні.
3. НІКОЛИ НЕ ВИЗНАВАТИ анексію Кримського півострова.
4. СТРИМУВАТИ Російську Федерацію від подальшої дестабілізації і вторгнення в Україну.
5. СПРИЯТИ реформуванню регуляторного нагляду за функціонуванням енергетичного сектору України, включаючи створення і розширення повноважень незалежного регулятора.
6. ЗАОХОЧУВАТИ І ПІДТРИМУВАТИ чесну конкуренцію, лібералізацію ринку і надійність в енергетичному секторі України.
7. ДОПОМАГАТИ Україні та іншим союзникам і партнерам Сполучених Штатів в Європі у зменшенні залежності від російських енергоресурсів, особливо природного газу, яку уряд Російської Федерації використовує в якості зброї для примусу, залякування і впливу на інші країни.
8. СПІВПРАЦЮВАТИ з державами-членами Європейського Союзу та інституціями Європейського Союзу з метою сприяння енергетичній безпеці шляхом розвитку диверсифікованих і лібералізованих енергетичних ринків, які надають диверсифіковані джерела, постачальників та маршрути.
9. ПРОДОВЖУВАТИ ВИСТУПАТИ ПРОТИ трубопроводу «Північний потік - 2», з огляду на його руйнівні наслідки для енергетичної безпеки Європейського Союзу, розвитку газового ринку в Центральній і Східній Європі, та енергетичних реформ в Україні.
10. Уряду Сполучених Штатів слід приділяти першочергову увагу експорту енергетичних ресурсів Сполучених Штатів з метою створення американських робочих місць, НАДАННЯ ДОПОМОГИ союзникам і партнерам Сполучених Штатів і зміцнення зовнішньої політики Сполучених Штатів.

ЧОМУ

- 1) США вважають, що Росія використовує свої позиції на енергетичних ринках для маніпулювання внутрішньою політикою інших країн.
- 2) Експортно-імпортний банк США та ОПІС забезпечуватимуть фінансову підтримку на реалізацію ключових завдань, що спрямовані на досягнення енергетичної безпеки (див. Додаток).
- 3) Фондом протистояння російській агресії (the Countering Russian Aggression Fund) виділено 30 млн дол. США на 2018 і 2019 роки з метою сприяння забезпеченню енергетичної безпеки.
- 4) Підтримка заходам із протидії впливу Росії в Європі та Євразії розрахована на 5 років з моменту вступу в дію Закону.

ЩО І КОМУ РОБИТИ

Кабінет Міністрів України спільно з Державним секретарем США, Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та Міністром енергетики США повинен розробити план дій з метою досягнення наступних ключових стратегічних цілей:

- 1) ПІДВИЩИТИ енергетичну безпеку;
- 2) ЗБІЛЬШИТИ обсяг виробленої енергії;
- 3) СКОРОТИТИ залежність від імпорту російських енергоносіїв.

Вказані стратегічні цілі передбачають лібералізацію енергоринків, ефективне регулювання та нагляд, диверсифікацію поставок, підвищення надійності і ефективності передачі енергії.

Зокрема, в додатку перелічені завдання, які визначені Конгресом США, із відповідальними органами, визначеними DIXI Group на основі аналізу їх повноважень та сфер відповідальності.

ЗВІТУВАННЯ

Державний секретар США, згідно з наданою інформацією від Кабінету Міністрів України, кожні 180 днів готує звіт про виконання положень Закону для Конгресу США. Цей звіт має відображати прогрес, рівень фінансування конкретних заходів, в тому числі обсяг виділених і використаних коштів. Також, перший звіт повинен містити інформацію про виконання умов надання допомоги Україні, починаючи з 2014 року.

Враховуючи, що Конгрес прийняв Закон 2 серпня 2017 року, перший звіт Державного секретаря США повинен бути поданий не пізніше 28 січня 2018 року.

ДОДАТОК. Заходи Плану підтримки енергетичної безпеки України

Захід	Відповідальні міністерства	Інші державні органи та установи	Компанії державного та приватного сектору економіки
1. Просування передових технологій та сучасних практик у нафтогазовому секторі	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України Міністерство екології та природних ресурсів України Міністерство економічного розвитку та торгівлі України	Держгеонадра	Компанії-надрокористувачі
2. Здійснення сучасних геофізичних і метеорологічних досліджень, які повинні супроводжуватися міжнародними тендерами на залучення інвестицій у розвідку та розробку неосвоєних ресурсів	Міністерство екології та природних ресурсів України Міністерство економічного розвитку та торгівлі України	Держгеонадра	Компанії-надрокористувачі
3. Розширення потужностей з передачі електроенергії між енергосистемами України та Європи	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	НКРЕКП Координаційний центр із забезпечення запровадження нового ринку електричної енергії	НЕК «Укренерго» як оператор ОЕС України
4. Посилення спроможності України підтримувати стабільність та надійність електромереж	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	НКРЕКП	НЕК «Укренерго» як оператор ОЕС України, компанії-оператори розподільних електромереж
5. Незалежний регуляторний нагляд за функціонуванням ринків газу і електроенергії України		НКРЕКП Антимонопольний комітет України	
6. Впровадження закону «Про ринок природного газу», включаючи питання ціноутворення, структури тарифів і нормативно-правового регулювання	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України Міністерство економічного розвитку та торгівлі України	НКРЕКП	
7. Приватизація державних енергетичних компаній у прозорий спосіб та відповідно до кращої міжнародної практики	Міністерство економічного розвитку та торгівлі України Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	Фонд державного майна України	
8. Закупівля та транспортування енергоносіїв у випадку надзвичайних ситуацій, включаючи реверсні трубопровідні поставки з Європи	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	НКРЕКП (в частині моніторингу ринку)	НАК «Нафтогаз України», інші компанії-постачальники газу
9. Надання технічної допомоги для антикризового планування, кризового реагування та інформаційно-просвітницької роботи	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України Міністерство інформаційної політики (в частині інформаційних кампаній)	РНБОУ (в частині координації планування і реагування)	
10. Модернізація інфраструктури для транспортування енергоносіїв	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	НКРЕКП (в частині моніторингу ринку)	Оператор ГТС України (ПАТ «Укрансгаз» / ПАТ «Магістральні газопроводи України»)
11. Модернізація енергогенеруючих об'єктів та потужностей з передачі електроенергії	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	НКРЕКП (в частині моніторингу ринку)	НЕК «Укренерго» як оператор ОЕС України
12. Підвищення енергоефективності будівель та інші заходи, спрямовані на зниження енергоспоживання в Україні	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України Фонд енергоефективності	